

*МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАЛИНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ*

ЛІСІВНИЧА ОСВІТА І НАУКА: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції
студентів, магістрів, аспірантів, молодих вчених і викладачів
(19 травня 2022 р., м. Малин)

Малин 2022

УДК 631*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

ГОЛОВА:

Іванюк І. Д. д-р. с.-г. наук, доцент, директор Малинського фахового коледжу (МФК)

ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ:

Фучило Я. Д. д-р. с.-г. наук, професор, завідувач кафедри лісівництва та захисту лісу МФК

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

Вайдотас Лігіс д-р, директор Каунаського університету прикладних наук з лісового господарства та інженерії, с. Гіріоніс, ЛИТВА

Обезинська Е. В. канд. с.-г. наук, ТОВ «КазНДІЛГА ім. А. Н. Букейхана», м. Щучинськ, КАЗАХСТАН

Шарлович З. П. канд. пед. наук, ад'юнкт Вищої Школи Агробізнесу, м. Ломжа, ПОЛЬЩА

Студінський В. А. д-р. іст. наук, канд. екон. наук, викладач МФК Кратюк О. Л. д-р. біол. наук, доцент, завідувач кафедри експлуатації лісових ресурсів та деревообробних технологій ПНУ, м. Житомир
Дебринюк Ю. М. д-р. с.-г. наук, професор кафедри лісових культур і лісової селекції НЛУ України, м. Львів

Свинчук В.А. канд. с.-г. наук, доцент кафедри таксації лісу та лісового менеджменту ННІ лісового і садово-паркового господарства НУБіП України, м. Київ

Левандовська С.М. канд. біол. наук, доцент кафедри лісового господарства БАНУ, м. Біла Церква

Якименко О.Г. канд. пед. наук, викладач МФК

Карпович М. С. канд. с.-г. наук, викладач МФК

Ковальчук Л.О. заступник директора з навчальної роботи МФК Ганжалюк Т.С. заступник завідувача кафедри лісівництва та захисту лісу МФК

Копишинська О.М. викладач МФК

Відповідальний за випуск – Якименко О.Г.

Лісівнича освіта і наука: стан, пролеми та перспективи розвитку: Збірник матеріалів учасників міжнародної науково-практичної конференції студентів, магістрів, аспірантів, молодих вчених і викладачів (19 травня 2022 р., м.Малин). – Малин: Вид-во МЛТК, 2022. – 379 с.

Збірник підготовлено з оригіналів доповідей авторів без літературного редагування. Відповідальність за зміст матеріалів покладається на їх авторів.

Горлушко А.В., Колесніченко А.В. АСОРТИМЕНТ КВІТКОВОГО ОФОРМЛЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ЖИТЛОВИХ КОМПЛЕКСІВ м.КИЄВА	220
Дзиба А., Тищенко Є.О. ЛАНДШАФТНО-КОМПОЗИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДЕНДРОЛОГІЧНИХ ПАРКІВ	223
Ковальчук Л.О., Дзиба А.А., Савченко Д.І. СУКУЛЕНТИ. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ТА ДОГЛЯДУ	227
Дзиба А.А., Ковальчук Л.О., Кузьменко Є.С. ВИКОРИСТАННЯ ВИДІВ ТА СОРТІВ РОДУ <i>RHODX L.</i> В ОЗЕЛЕНЕННІ	230
Замула О, Єремівська Л., Донець Т. МОДНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЛАНДШАФТНОГО ДИЗАЙНУ	233
Кузьмич В.В., Міндер В.В. ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНОГО САДУ ЯК ОБ'ЄКТУ ЛАНДШАФТНОГО ДИЗАЙНУ	236
Масальський В.П., Олешко О.Г., Мордатенко І.Л. АНАЛІЗ СКЛАДУ НАСАДЖЕНЬ ЛАНДШАФТНОЇ ДІЛЯНКИ НАВКОЛО СТАВУ ЛАЗНЕВИЙ В ДЕНДРОПАРКУ «ОЛЕКСАНДРІЯ» НАН УКРАЇНИ	240
Обезинская Э.В., Евсиенко В.П., Роюк А.В. ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ЗЕЛЕННЫХ НАСАЖДЕНИЙ В Г.НУР-СУЛТАН САРЫАРКИНСКОГО РАЙОНА	243
Півень Є.С., Колесніченко О.В. ОЦІНКА СТАНУ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ ЖИТЛОВИХ КОМПЛЕКСІВ ГОЛОСІЇВСЬКОГО РАЙОНУ МІСТА КИЄВА	246
Сидоренко С.Г., Яроцький В.Ю., Давиденко К.В. ВІДНОВЛЕННЯ, ЗБЕРЕЖЕННЯ, ВИВЧЕННЯ: ПРОЄКТ ОПТИМІЗАЦІЇ (ЗМІНИ) СТАТУСУ ЗАПОВІДНОГО УРОЧИЩА «ШАМРАЄВА ДАЧА» СЕВЕРОДОНЕЦЬКОГО ЛМГ	248
Коркуленко А.М., Ковальчук Л.О., Яковлєв М. ГІНКГО ДВОЛОПАТЕВЕ <i>GINKGO BILOBA L.</i> – ЗНАЧЕННЯ ТА ІНТРОДУКЦІЯ, ЗОКРЕМА В УМОВАХ ТЕРИТОРІЇ МАЛИНСЬКОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ	251
СЕКЦІЯ IV ПЕРСПЕКТИВНЕ МОДЕЛЮВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ СИСТЕМ ТА ЕКОНОМІКИ	

Артеменко Д.А., Реус С.В. ЯК РОЗПОЧАТИ СВІЙ БІЗНЕС З НУЛЯ?	257
Євстаф'єв В.О. ЗНАЧЕННЯ ПРОЕКТІВ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ЩОДО ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО ОБҐРУНТУВАННЯ УГІДЬ ТА СИСТЕМИ СІВОЗМІНИ	260

ЛІСІВНИЧА ОСВІТА І НАУКА: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

озеленення, які допомагають зберегти особливості природного ландшафту.

Список використаних джерел

1. Рубцов Л. И. Деревья и кустарники в ландшафтной архитектуре. Справочник. Киев: Наукова думка, 1977. 270 с.
2. Сидоренко І. О., Міндер В. В. Моделювання обрису ландшафту складного рельєфу (на прикладі м. Києва): [наук.-метод. рекомендації]. Київ: Наукова столиця, 2017. 68 с.
3. Hoang L. D. Get the Look: Untamed, Naturalistic Garden Style: веб-сайт. URL: <http://surl.li/bzcva>
4. How the Worst Site Can Become the Best Garden: веб-сайт. URL: <http://surl.li/bzgggy>
5. Millennium Garden. Pensthorpe Natural Park: веб-сайт. URL: <http://surl.li/bzghb>
6. Oudolf P., Darke R. Gardens of the High Line: Elevating the Nature of Modern Landscapes. Portland: Timber Press, 2017, 320 p.
7. Villa Reitzenstein: веб-сайт. URL: <http://surl.li/bzcvd>
8. Weaner L., Sundberg M. Ten Elements of Natural Design: веб-сайт. URL: <http://surl.li/bzcvb>
9. Wolschke-Bulmahn, J., ed. Nature and Ideology: Nature Garden Design in the Twentieth Century. Dumbarton Oaks, Washington, D.C., 1994: веб-сайт. URL: <http://surl.li/bzcuz>
10. Woudstra J. The changing nature of ecology: a history of ecological planting (1800–1980). *Dynamic Landscape Design, Ecology and Management of Naturalistic Urban Planting*. London and New York: Spon press, 2004. 33-81.

УДК 712.253(477.41)

Масальський В.П., к.б.н., доцент

Олешко О.Г., к. с.-г. н., доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

Мордатенко І.Л., к.б.н.

Державний дендрологічний парк «Олександрія» НАН України

**АНАЛІЗ СКЛАДУ НАСАДЖЕНЬ ЛАНДШАФТНОЇ ДІЛЯНКИ
НАВКОЛО СТАВУ ЛАЗНЕВИЙ В ДЕНДРОПАРКУ «ОЛЕКСАНДРІЯ»
НАН УКРАЇНИ**

Наведено результати подеревної інвентаризації насаджень на ділянці Східної балки навколо ставу Лазневий у дендропарку «Олександрія», проведено таксономічний аналіз дендрофлори, розподіл за життєвими формами, встановлено вікову структуру насадження.

Ключові слова: ландшафтна композиція, насадження, деревна

рослинність, дендропарк.

The results of the inventory of plantations on the section of the Eastern Beam around the Lazneviy Pond in the Alexandria Arboretum are shown. The taxonomic analysis of dendroflora is carried out, it is distributed on life forms, the age structure of planting is established.

Key words: landscape compositions, plantations, woody plants, arboretum. За понад 200-річний період свого існування, територія державного дендрологічного парку «Олександрія» НАН України зазнала природного і антропогенного впливу, що стало причиною суттєвих змін паркових ландшафтів порівняно з первинним виглядом. На теперішній час досліджувана ділянка, яка займає південну частину Східної балки навколо ставу Лазневий, зазнає значного впливу природних факторів – змінилися контури балки, посилилася ерозія схилів.

Архівні матеріали щодо видового складу насаджень на досліджуваній території майже відсутні. За старовинним планом парку (1858 р.) на лівому березі Східної балки знаходилися, головним чином, хвойні породи. Залишками цих насаджень є 10 двохсотрічних екземплярів сосни звичайної (*Pinus sylvestris* L.) та 5 – модрини європейської (*Larix decidua* Mill.). На правому схилі Східної балки знаходилися листяні насадження, з головною породою – дубом звичайним (*Quercus robur* L.) [1].

З 1917 до 1946 рр. парк зазнав суттєвих змін: зруйновано архітектурні споруди, а разом з цим змінився видовий склад насаджень біля них. Під час війни було вирізано значну частину цінних насаджень, а на вільних місцях масово виріс самосів аборигенних деревних порід. На карті 1946 р. видно, що на досліджуваній території хвойні насадження перетворились у мішані насадження паркового типу, а дубові – у листяні насадження паркового типу.

Дослідженнями, проведеними на початку ХХІ ст., було встановлено, що головним типом сучасного ландшафту дендропарку «Олександрія», як і раніше, залишається лісовий. Проте, якщо в історичному минулому насадження були представлені переважно *Quercus robur*, то в теперішній час більшу половину цієї території займають самосійні види деревних малоцінних листяних порід. Тож, інвентаризація сучасного стану насаджень частини Східної балки з метою визначення шляхів з їх подальшої оптимізації є актуальним питанням.

Метою наших досліджень було вивчення визначення сучасного складу та стану насаджень на досліджуваній території та пропозиції щодо їх оптимізації. Інвентаризацію деревних насаджень здійснювали під час натурних обстежень та польових маршрутних досліджень. Визначення таксономічного складу деревних

рослин проводили за «Дендрофлорою України» М. А. Кохна [2]. Латинські назви таксонів уточнювали зі списком «The Plant List» [3]. Результати інвентаризації ділянки навколо ставу Лазневий вказують, що деревні насадження представлено 151 екземплярами дерев. Найбільша частка у

складі насаджень припадає на граб звичайний (*Carpinus betulus* L.) – 38 екз. (d = 10–32 см, h = 5–20 м). Наступними видами за кількістю є: клен гостролистий (*Acer platanoides* L.) – 21 екз. (d = 18–91 см, h = 13–31 м); ясен звичайний (*Fraxinus excelsior* L.) – 18 екз. (d = 24–110 см, h = 22–34 м); липа серцелиста (*Tilia cordata* Mill.) – 11 екз. (d = 22–54 см, h = 16–28 м); клен польовий (*Acer campestre* L.) – 8 екз., (d = 10–38 см, h = 16–28 м); ялиця біла (*Picea abies* (L.) Karst.) – 7 екз. (d = 8–32 см, h = 5–20 м). Інші присутні види представлені меншою кількістю екземплярів.

Крім дерев на ділянці зростають 10 кущів ліщини звичайної (*Corylus avellana* L.), 4 куртини з ялівця козацького (*Juniperus sabina* L.), велика куртина сумаху пухнастого (*Rhus typhina* L.), на західному схилі берега ставу Лазневий зростає куртину с. пухнастого ф. розсіченолиста 'Laciniana'.

Таксономічний аналіз показав, що на ділянці біля ставу Лазневий зростає 20 видів та 1 форма деревних рослин, які належать до 2 відділів – *Pinophyta* (4 види з 2 родин та 4 родів) та *Magnoliophyta* (16 видів з 11 родин та 14 родів).

Найбільшою кількістю видів представлені родини: *Pinaceae* та *Betulaceae* по 4 роди. Найбільшою кількістю рослин представлені роди: *Carpinus* (38 дерев), *Acer* (31 дерево), *Fraxinus* (18 дерев), *Tilia* (11 дерев).

Аналіз вікової структури насаджень дослідженої території дозволив виділити 4 вікові групи деревних рослин. Перша група – рослини віком до 20 років, друга – 21–60 років, третя – 61–99 років, четверта 100 і більше років (старовікові). У відсотковому співвідношенні кількість деревних рослин за віковими групами розподілено наступним чином: до першої групи віднесено 25 % рослин, до другої – 53 %, до третьої – 15 %, до четвертої – 7 %. Група старовікових дерев представлена видами: *Quercus robur* (2 екз.), *Fraxinus excelsior* (2 екз.), *Pinus sylvestris* (1 екз.), *Larix decidua* (1 екз.), *Populus x canescens* (1 екз.).

Список використаних джерел інформації

1. Мордатенко І. Л. Сучасний стан насаджень Східної балки дендропарку «Олександрія» НАН України. *Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту. Сер. Біол.*, 2017, № 4 (71). С. 33–40.

2. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева і кущі. Покритонасінні. Ч.1. Довідник / М.А. Кохно, Л.І. Пархоменко, А.У. Зарубенко та ін. / за ред. М.А. Кохна. К. : Вид-во "Фітосоціоцентр", 2002. 448 с.

3. The Plant List (2013). Version 1.1. Published on the Internet; <http://www.theplantlist.org/> (accessed 1st January).

ЛІСІВНИЧА ОСВІТА І НАУКА:
СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Лісівнича освіта і наука: стан, проблеми та перспективи розвитку:
Збірник матеріалів учасників IV міжнародної науково-практичної конференції студентів, магістрів, аспірантів, молодих вчених і викладачів (19 травня 2022 р., м.Малин). – Малин: Вид-во МЛТК, 2022. – 379 с.

